

Nejčastější dětské vady zraku

► Krátkozrakost:

Je vrozená a obvykle se projeví až v předškolním věku, u nedonošených dětí výjimečně i dříve. Krátkozraké dítě vidí na blízko bez problémů, obraz v dálce má však neostřý, takže například mžourá, přivírá oči venku nebo při sledování televize.

► Astigmatismus:

Při astigmatismu má dítě nestejněměrně zakřivenou rohovku (vzácně čočku), takže vidí špatně do dálky i do blízka. Často slzí, pálí ho oči, má opakovaně záněty spojivek. Dítě s astigmatismem zaostřuje, přivírá oči, dělá grimasy, je neklidné a unavené a trpí bolestí hlavy. Nezná normální tvary, vnímá je jako protažené, deformované, neostře.

► Strabismus – šilhavost:

Dynamickou šilhavostí neboli strabismem je postiženo 4 až 6 % všech narozených dětí. Šilhání začíná nejčastěji mezi druhým a třetím rokem a jde o vadu, při níž je narušena vzájemná spolupráce očí. Dítě nemůže zaměřit obě oči souběžně na jeden bod, takže jedno oko sleduje předmět a druhé se stáčí jiným směrem. To může způsobit dvojitě vidění. Šilhavost se může projevit i přivíráním jednoho oka a náklonem hlavy na stranu.

► Tupožrakost:

Obraz oka, které hůře vidí, je potlačován, oko je postupně vyřazováno z činnosti, oslabuje se a uhýbá ze svého směru. Mozek následně „vypne“ oko, z něhož přichází méně ostrý obraz. Tím se vlastně brání rušivému dvojitému vidění. Dítě s tupožrakostí nemusí mít žádné zjevné potíže, vada je často odhalena náhodně při očním vyšetření. Tupožrakostí trpí až 7 % dětské populace. Vada se obvykle léčí dioptrickými brýlemi, zdravé oko se zakryje „okluzorem“ (speciální pomůcka ve tvaru velké náplasti) a tupožraké oko je tak nuceno převzít funkci.

Jak poznat problém? Varovným znamením pro vás může být, že se dítě špatně orientuje v prostoru, je „nešikovné“ při sportu, nerado čte, mhouří oči při pohledu do dálky, velmi často mrká nebo zakopává.

tupožrakostí, či se v dětství s tupožrakostí nebo šilháním léčili, měli by zraku svých dětí věnovat pozornost. Vývoj zraku je v šesti až osmi letech dítěte ukončen, a pak jsou vady nevratné a hrozí trvalé poškození zraku. Pozdě zachycená oční vada může způsobit tupožrakost, kvůli níž mozek vyřadí oko z činnosti a vidění tohoto oka je trvale rozmazané, u nejhroších stadií lze stav přirovnat ke slepotě,“ varuje MUDr. Petra Teplanová.

ODHALTE NEBEZPEČÍ VČAS!

Čím dříve se oční vada odhalí, tím je pravděpodobnější, že se jí podaří úspěšně odstranit. Většina dětských vad se napравuje brýlemi se speciálními čočkami. Prakticky u všech novorozenců se vyskytuje určitý stupeň dalekožrakosti, postupně však u většiny z nich vymizí. Vyšší dalekožrakost přetrvává přibližně u 6 % dětí a postupně může vést k šilhání až tupožrakosti. Způsobuje předčasnou únavu a bolesti hlavy, dítě má problémy s rozeznáváním obrázků (později se čtením) i s jemnou motorikou. Zraková ostrost a spolupráce očí s mozkem se vyvíjí teprve po narození. Oči rostou stejně jako jiné části těla, a to je spojeno i se změnou dioptrií. U malých pacientů proto nejsou vhodné laserové operace, protože nelze předem odhadnout, jak se bude oko v budoucnosti

vyvíjet. K laserovým operačním výkonům pro odstranění vady se přistupuje výjimečně, například v případě velkého rozdílu dioptrií mezi očima, s nímž si brýle neporadí.

NEDONOŠENCI JSOU OHROŽENI ČASTĚJI

Jakoby nedonošeňátka neměla dost jiných zravodních komplikací, jejich předčasný příhod na svět ohrožuje i jejich zrak. Takzvaná retinopatie nedonošených, tedy onemocnění sítnice, postihuje většinou děti narozené před 32. týdnem těhotenství s porodní hmotností menší než 1500 gramů. Lékaři na všech neonatologických odděleních proto zrak zvlášť pečlivě sledují, aby onemocnění rozpoznali a začali léčit včas. Opožděná diagnóza a zanedbání léčby může způsobit závažné zrakové obtíže a často i slepotu. U předčasně narozených dětí se také častěji než u donošených objevuje krátkozrakost, dalekožrakost i astigmatismus. **X**